

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ ФОРМУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ

Гура А.О.

ХНПУ імені Г.С. Сковороди, м. Харків

На сучасному етапі надзвичайно актуальними є наукові дослідження, які спрямовані на пошук та вдосконалення ефективних шляхів, методів і механізмів стабілізації та подальшого зростання життєвого рівня населення. Оскільки основним джерелом доходів для переважної частини населення є заробітна плата удосконалення політики її формування є важливою проблемою сьогодення. Виходячи з позицій, що визначальним при встановленні розмірів мінімальної заробітної плати є споживчий кошик, доцільно на законодавчому рівні «переглянути» його вміст, в бік приведення його у відповідність реальним життєвим потребам людини та медичним стандартам. Розрахунок прожиткового мінімуму необхідно проводити з урахуванням, крім традиційного споживчого набору, податку з доходів фізичних осіб, оплати житла, комунальних послуг, освіти, медичного обслуговування тощо. Необхідно постійно здійснювати коригування розміру прожиткового мінімуму відповідно до фактичного індексу інфляції.

Пріоритетним завданням є не тільки забезпечення зростання мінімальної заробітної плати, а й створення умов для зростання продуктивності праці, інакше це радше спричинить посилення споживацьких настроїв у суспільстві та інфляційного тиску на економіку країни.

Важливим напрямом є збільшення рівня оплати праці в бюджетній сфері до рівня середньої заробітної плати в економіці, це дозволить не тільки підвищити платоспроможний попит, а й знизити рівень службових зловживань. Необхідно посилити рівень залежності заробітної плати від професійно-кваліфікаційного рівня працівників, кількості, якості та результатів праці, як це передбачається світовою практикою.

З метою збільшення розмірів реальних наявних доходів населення необхідно запровадити новий розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, який з жовтня 1995 р. не переглядали і який на сьогодні складає 17 грн. Зважаючи на істотне зростання середньомісячної заробітної плати в розрахунку на одного штатного працівника в Україні, неоподаткований мінімум фактично втратив ознаки економічної категорії і є недіючим інструментом фіскальної політики. Податкову ж соціальну пільгу не застосовують до доходів переважної більшості працівників, оскільки розмір їх зарплати вище граничного доходу для її застосування. У разі підвищення розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян, скажімо, до рівня прожиткового мінімуму для працездатних осіб зростуть чисті доходи населення (особливо працівників, які мають невисоку офіційну заробітну плату) та, відповідно, підвищиться їх платоспроможний попит; частково зменшиться обсяг бюджетних надходжень від оподаткування доходів громадян, який згодом буде компенсовано за рахунок розвитку економіки.